

NÉPNEVELŐ.

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATH. NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA.

KIADJA A SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT.

Megjelenik minden vasárnap egy füvnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy-egy példányban **ingyen**.

Előfizetési ár: egész évre 3 frt. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

Szentkirályi-uteza 28. szám.

(Szent-István-Társulat.)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek **minden egyes szóért**, minden közlés után 3 kr. (6 fillér) fizetendő. — Egyéb hirdetéseknek egész oldal 16 frt, fél 8 frt, negyedrészt 4 frt és egy nyolczadrész oldal 2 frt. A 30 kr. bélyegilletéket a hirdető fizeti.

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulat:hoz

Mily viszonyban állnak egymáshoz az egyház és iskola s mi származhatnak belőle, ha az iskolát az egyháztól elválasztanák?

Irta: *Gubicza Lajos*, foksabadi tanító.

I.

Hogy e kérdés első részére szabatos, teljes feleletet adhassunk, az egyház és iskola közötti viszony megállapítása végett vissza kell pillantani az egyház eredetére és kezdő századaira.

A római katolikus egyház a legtökéletesebb tanító, a szeretet Istene tanításának egyedüli, csálhatatlan letéteményese.

A megváltani alászálló Isten-ember, midőn a megszabadtás isteni munkájának megkezdésére, először nyitotta meg ihletett ajkait a legfölségesebb világeszmének: a keresztényszeretetnek hirdetésére, első fundamentomait rakta le a vallás-erkölcsös iskolának. Az ő emberi természetbe öltözött istensége földre szállott világosság lón, mely a tudatlanság sötétben tévelygő lelkekben meggyújtotta az igazi istenismeretnek, az ember igazi rendeltetésének világosságát.

Három évi vándortanítókodása alatt fáradhatlan munkájával a megvilágított lelkekbe belécsépegtette ama törvényeit az örök igazságnak, örök bölcseségnek, melyek az azon korszellem tanaival szaturált lelki világot, gondolkodásmódot átalakítva, tisztítva, nemesítve, az emberi értelem tudásvágyát a szükséges földiekről a magasba, a legszükségesebb végcélhoz: az örök Istenhez irányította. Tanításában lerakvák azon szempontok, alapelvek, melyek az egyedül helyes embernevelésnek sziklaoszlopai s melyek szerint oktatva, az ember földi boldogulását keresheti, rendeltetésének végcélját elérheti. Tanításának égből eredő igaz voltát, az ő isteni létének valóságát szemléltetővé tette csodáival, hatásossá, eredményezővé a tanító legékesebb, legszükségesebb nevelési elvével: a saját példájával.

nyezővé a tanító legékesebb, legszükségesebb nevelési elvével: a saját példájával.

Tanítása czélozta az egész emberiséget s tudván, hogy ő újra elfoglalandja helyét isteni Atyjának jobbán, tanításának főmradását, elterjedését lehetővé teendő, kiválasztott embereket tanított, hogy az ő nyomdokain haladva, tanításának alapelveit, célját, módját hamisítatlanul, változtatlanul megőrizve, az ő általa alapított vallásos iskolának határát nemzetekre kiterjesszék.

S midőn a keresztfán bemutatott szentéges áldozatával az ő nagy isteni szeretete a bűnös világért mennyei Atyjának kezére lehelt a békecsókot; midőn a harmadnapos halálból isteni erővel, tanításának égi eredetét bizonyító legnagyobb csodájával feltamadott: eljött az idő, hogy az ő földi tevékenységét hűséges apostolainak emberi vallaira helyezze át. Különösen oktatta, bátorította őket. Tudtukra adta a leküzdendő nehézségeket; s hogy a beláthatatlan jövő ismeretlen faradalmi s a magukra hagyottság félelme alatt gyenge testük előre össze ne roskadjon, felruházta őket a lelkiekben nagy hatalommal s megvigasztalta őket kettős szent ígérettel: a Szt.-Leleknek elküldésével s hogy ő velük marad a világ végéig.

»Elmenvén, tanítsatok meg minden nemzeteket. Kereszteljétek meg őket az Atyának, Fiúnak és Szt.-Léleknek nevében, akiknek bűneit megbocsájtjátok, én is megbocsájtom, akiket megtartjátok, én is megtartom. Elküldöm a vigasztaló Szt.-Lelket, hogy tanítson meg benneteket minden igazságra: Veletek leszek a világ végeztéig.«

Isteni parancsok! Isteni ígérek!

A tanítói és kormányzói hatalmat megállapító és átruházó isteni kijelentések!

Hatalmas, szent végrendelet e szavak lényege, melyben az isteni rendelkező megjelöli az egyház missióját.

Az apostolokat elküldi a nemzetek megtanítására. A tanítás lényege nem lehetett más, mint Krisztus tanítása; a cél nem lehetett más, mint hinni Krisztus tanítását. S hogy tanításuk igaz, esalhatatlan legyen; hogy annak igazságaért a meggyőződés szent ihletével járjak a megterítendőek között az egyházalapítás dicsőséges útját; hogy értelmük megtermékenyíttessék, megvilágíttassék, akaratuk megszilárdíttassék: betöltötte őket a mennyei igazság szent Lelkével, az isteni küldetés tudatának haláltmegvető erejével.

De ezen első tanítói a keresztény tanoknak nemcsak arra nyertek isteni küldöjüktől hatalmat, hogy tanítsanak, hanem arra is, hogy épp oly hatalmu és missióju utódokról gondoskodjanak. Az apostol-utódok épp úgy, mint az apostolok, azon úton vezettek az egyházalapítás és szervezés munkáját, aminőt Jézus megjelölt. Tanítottak ők is és tanításuk kiterjedt a hívők seregére s azokra, kiket utódjaiknak vagy segédjeiknek elválasztottak.

S hogy a megalakult egyház hívői Pétert, majd ennek utódait az egyház látható kormányzójának, esalhatatlan ítélő bironak s az általuk kinevezett és felhatalmazott püspököket épp oly hatalmaknak ismerték, mint magukat az apostolokat: bizonyítja az egyháztörténet. Később az egyház fejlődésével nagyobodott az apostol-utódok, vagyis a püspökök száma s kialakult az egyház kebelében a kormányzói és tanítói egyház szervezete. Az egyháznak tanítója, a vallásnak hirdetője nem lehetett más, mint akit e hivatásra külön oktattak, s ki e működésre a hatalmat az apostol-utódotól megkapta.

Az egyház fejlődésének, kialakulásának első századaiban, a romboló viharok között sem tért le az Alapítója által kijelölt útról s egész működése, hogy úgy mondjam, egész élete szakadatlan bizonyítéka azon csakis isteni sugallatnak, égi örökösnek tulajdonítható következetességnek, melylyel a Jézusi tanok alapelveit esalhatatlanul fentartva munkálja az egész világot átölelő magasztos célját, az emberek örök üdvösségét.

Az egyház e célját tagadni, törvénnyel tiltani, vagy a cél megvalósítása elé akadályt gördíteni nem lehet, nem szabad!

S az egyház e megdönthetetlen, örök igaz céljából s a fentebb vázolt fejlődési processusból levonható törvényekből, mint következményből logikai világossággal állítható, hogy az egyház a Jézustól nyert kormányzói hatalmával fogva híveinek törvényhozója s tanítói hatalmával fogva híveinek tanítója.

Az ember az egyedüli élő lény, melynek az értelmi fejlődés hosszú idejére van szüksége, míg hajlamainak és ismereteinek megfelelő élethivatást választhat. Amíg az állatokat a velők született ösztön minden utbaigazítás, tanítás nélkül ráviszi mindarra, amiktől élet-

és fajfentartásuk függ, addig az embernek hosszas vezetésre, utmutatásra, irányításra van szüksége, míg testi és lelki fejlődésének teljes korát eléri.

Az embernek is vannak ösztönszerű vágyai, hajlamai s ezekből eredő érzetei, de az emberi méltóságnak jellege az Isten kezétől formált s magas értelmi tulajdonokkal felruházott lelke tiltja, hogy a test uralmát fölényre juttató természetszerű ösztön, vágy, hajlam uralkodjék a szellem fölött.

Már az ókori népek művelődéstörténete bizonyítja, hogy az időkori kulturnemzetek gondot fordítottak főképp az ifjak szellemi tulajdonságainak fejlesztésére, ismeretekkel való gazdagítására. De valamint e nemzetek vallása s ebből formálódott családi és állami berendezkedésük, életezéljük hiányával volt a tökéletesnek, az igaznak s a mindent alkotó Isten teremtő-céljának, úgy tanítási, nevelési elvek sem munkálhattak a pozitív isten-hitből folyó cél, rendeltetést. A lelkek értelmi ereje felemelkedhetett az akkori tudományágak teljes megismerésének a köbe, hangba foglalható művészeteknek magaslatára, de a lélek többi tehetségeit a tévedések, babonák, a tévhit ezer száakkal fűzték a röghöz, a lelki vaksághoz, a test uralmához: egyedül a földi lét gyönyöreit tartván életezélnak.

Isteni erő volt szükséges, hogy a pogánykultuszon felépült társadalmi és államrendszert összerombolja; égből kellett gyújtó világosságot szétöntenie a lelki sötétségbe; égből hozott isteni tanoknak csudákkal megerősített igazsága kellett, hogy az emberiség igazi célját, igazi rendeltetését megértse s a pozitív Isten-vallás erkölcsi törvényeit kellett az égből kihirdetni, hogy az emberiség a megismert, megértett rendeltetést követhesse.

Mindezekből látható, hogy isteni rendelkezés folytán ez égi erősség, e világosság, ez isteni tanok összessége az egyházra ruházvák s e jogból, e hatalomból kifolyólag *egyedül az egyház vezetheti s irányíthatja az ember szellemi életét.*

(Folytatása következik.)

Hogyan tanítsunk imádkozni?

Miután a kor intőszava és jeles tanférfiaink munkazaja bennünket is fölébresztett álmunkból; szép országunkban mindenütt munkásság fejtenek ki a népoktatás terén. Megértettük a népiskolák célját, feltaláltuk (?) a célhoz vezető utat, megkezdettük úttörő jeleink tanácsát és lépteit követni; de azért magunknak is körül kell néznünk, ha elmaradni vagy eltévedni nem akarunk.

Tudva van, hogy népiskoláinknak célja a gyenge nemzedéket Istennek és az életnek nevenie. E cél nekünk ma már el kell érniük s azért nem is választhatjuk el a nevelést az oktatástól s nem árníthatjuk magun-

kat. hogy a katekizmus és biblia szóról-szóra tudása teszi a keresztényt, s a gépies olvasás, irás és számolás az állampolgárt; hanem minden erőnkkel azon kell lennünk, hogy feladatunkat helyesen oldjuk meg.

Feladatunk egyike tanítványainkat igaz katolikusokká nevelni s ezen feladatunk megoldásánál nem eshetik ki a tekintetből az sem, hogy hogyan tanítsunk imádkozni? Oh, mert nem elég, ha a gyermek betanulta, hogy: »Az imádság elménknél és szívünknek az Istenhez való fölemelése.« Nem elég, ha az Urimádságot s egyéb imádságokat hiba nélkül s illő hangnyomattal el tudja mondani; az imádságnak szívből kell jönnie; a gyermekeknek az imádkozást tanulniok kell!

Igen, a gyermekeknek az imádkozást tanulniok kell! Ki fogja ezt tagadni? S nem látjuk, hogy a gondos szülő 2—3 éves gyermeket már keresztvetésre tanítja; és büszke, ha kised magzata holmi rövid imádságot már maga is képes elmondani? Nem látjuk, hogy a lelkes tanító tanítványait e magasztos tárgyban különösen oktatja? Mi újságot akarok tehát mondani, midőn azt állítom, hogy a gyermeket imádkozni kell tanítani?

Igen, tanítani; mert tudjon bár a gyermek száz meg száz imádságot elmondani, de ha szíve a szavaknak lelket adni nem tud, azt mondom, hogy még nem tud imádkozni!

Szoktatás, példa és oktatás által kell imádkozni tanítani!

A gyenge gyermeknél gyengék még a szellemi tehetségek is, azért kétségen kívül legelőbb a szoktatást kell alkalmaznunk. A házi nevelésben az anyának egyik legszebb tisztje gyermeke t imádkozásra tanítani, illetve szoktatni. E szép tiszt teljesítése a legmagasabb ranggal is összefér s bizonyosan a királyi hölgy koronájának is ékül szolgál. Nincs meghatóbb jelenet annál, mint midőn a vallásos anya kised gyermekével imádkozik. Szomorító tehát, hogy sok módosabb anya cselédjére bizza az imádkoztatást, mert így azután a gyermek megszokja azt szolgálai dolognak tekinteni s gyenge keble a magasztos tárgy iránt érzéketlen marad. Vajha e szép tisztet könnyelműen egy anya se lökné el magától!

Valamint nem lehet 3—6 éves gyermektől azt kívánnunk, hogy mindig értse mit imádkozik, úgy nem szabad az imádkozást azon okból, mivel a gyermek ehhez nem bír elég értelemmel, halogatnunk. Megesik, hogy az először iskolába jövő 6—7 éves gyermek keresztet nem tud vetni. Az ily körülmény minden esetre hanyagsággal bélyegzi meg az illető szülőket, de sehogy sem szolgálhat segítségül arra, hogy az imádkoztatást a tanító is elméltözze; sőt ily esetben azon kell lennie, hogy a hiányt mielőbb kipótolja.

Tudjuk, hogy az, mihez hozzászoktunk, természetünkkel mintegy összeforr. E természeti

sajátságot a nevelés előnyére lehet és kell felhasználnunk, névszerint az imádkozni tanításnál is figyelembe kell vennünk. Szoktatás által elérhető, hogy a gyermeknek természetévé váljék az, hogy imádságait rendszeresen végezze el.

Első tekintete re úgy fog látszani, hogy gondolkodásom tévútra vezet engem; s azon kérdés merülhet fel, hogy hol keresem én az imádkozás magasztosságát és értékét, ha azt a gyermek csak szokásból végzi?

Rövid megfontolás világot vet a dologra.

A kis gyermek az imádkozás erejét és üdvösségét még nem fogja fel. Ő az imádkozást valami oly szükséges dolognak ismeri, mint azt, hogy ha valamit kíván, kérnie kell; vagy ha eljő az est, le kell feküdnie. A gondolkodó tehetség és ítélő erő fejlődésével azonban ennek és annak is okát kutatja és önmagától is kérdést teend, hogy vajjon miért kell neki imádkoznia? De azon időt, melyben ez beállana, a gondos nevelő és tanító nem fogja bevárni, hanem a gyermek legelső oktatásától kezdve fokozatosan odahat, hogy mire ítélő tehetsége az imádság kérdését is bonczkés alá fogná, egy perczig se kelljen sötétben tapogatóznia, hanem készen találja. Így az ítélet nem lesz hibás s imáját ezentúl nem csupa szokásból, hanem valódi meggyőződésből fogja végezni.

Tehát korai és gondos szoktatás mindenk előtt!

És e tekintetben a tanító is sokat tehet. Hisz tanítványai az iskolában egy családot képeznek, melynek ő atyja, feje; állásánál fogva pedig befolyást gyakorol ő a népnek családi életére is és legtöbb esetben a hanyag szülőket is reá bírhatja, hogy gyermekeik lelki javát szívükre vegyék s őket idején imádkozáshoz szoktatni el ne mulasztják.

A példának a szoktatással karöltve kell fellépnie, mert a gyermek ha látja, hogy csak neki kell imádkozni, szülői s a háziak pedig erre mit sem adnak, gyenge elméjében azt fogja tartani, hogy az imádkozás csak gyermekek kötelessége. Ily esetben az kellemetlen foglalkozásává válik s magában azt fogja óhajtani, bárcsak nőne már ő is minél előbb oly nagyra, hogy ne kénytelenítették többé imádkozni! És sajnos, közöttünk is vannak, kik e tárgy körüli kötelességüket vagy elhanyagolják, vagy éppen semmibe sem veszik. Hányan vannak, kik azon időt, melyet tanítványaik imádsággal töltenek, szabad időnek tekintik?! Vannak kik tanítás előtt bekialtanak az iskolába: »Imádkozzatok!« s csak midőn a felhangzó zajból, vagy valamely tanítvány jelentéséből tudják meg, hogy az imádkozásnak vége van, mennek be az iskolába. Így van aztán náluk a tanítás utáni imádsággal is. Sokan ez időt olvasással, irással töltik el; végre vannak, kik az imádságnál jelen vannak ugyan, de kezeiket összetenni s tanítványaikkal együtt imád-

Hivatalos közlések.

Fölvívás a Pécs-egyházmezei róm. katolikus tanító-egyesületekhez. A Szombathely-egyházmezei róm. kath. néptanítók egyesülete kezdeményezése folytán megyés püspökünk ő méltóságához kérvényt terjesztettünk föl az iránt, hogy kegyeskednék hatalmas befolyásával odahatni, miszerint az orsz. tanítói nyugdíjalapból, járó nyugdíj- és segélyjáruléka egyrészt a kántortanítóknak tisztán kántori illetményei is beszámítassanak, másrészt pedig a tanítói fizetéseknek ötödéves korpótlék címén való emelkedése alkalmával ne a különbözet 50%-át, hanem csak 5%-át fizetessék be a tanítóval. Miután azon szomorú tapasztalatokra jutottunk, hogy a kormányunk irántunk való jóindulatában föltétlenül nem bízhatunk, fölratunk második részében — választmányunk határozatából kifolyólag — azon kérelemmel járultunk ő méltóságához, miszerint azon esetre, ha a kántori illetmények az orsz. tanítói nyugdíjba betudhatók nem volnának: kegyeskednék a Pécs-egyházmezei kántortanítóság részére az orsz. tanítói nyugdíjalaphoz hasonló kántori nyugdíjalapot létesíteni. Püspök úr ő méltóságától az egyh. tanfelügyelőség útján azt a választ nyertük kérelmünk első részére vonatkozólag, hogy azt — mint jogos és méltányos voltánál fogva — a püspöki kar üléseben ne legyen fogja pártolni és ajánlani. Kérelmünk második részére vonatkozólag, hogy egyházmezei nyugdíj-alap is létesíttessék, ő méltósága ezt is helyesli, csak azt kívánja, hogy ez érdemben a kezdeményező lépést az egyházmezei kántortanítók tegyék meg, s ezért szólítsuk fel tehát a többi egyh. kántortanító urakat, hogy az indítványt elfogadják-e? s hogy ezen alap létesítéséhez kántori fizetésük hány %-ával lennének hajlandók évenként hozzájárulni? s ha az ügy kedvezően fejlődne, a nyári szünnapok alatt, midőn a tanítói kar részére Pécsen lelkigyakorlatok tartatnak, ezek befejeztével ő méltósága alakuló ülést tartana, melyre az egyházmezei minden egyes esperesi kerületéből egy-egy kántortanító — mint kerületi megbízott résztvehetne. Ezek előrebocsajtása után — választmányunktól nyert megbízatásom folytán — kérem az igen t. Társelnök urakat, sziveskedjenek ez ügyet gyűlésileg tárgyalni, s annak fölkarolása esetén megállapítani, hogy a kántori jövedelmek hány %-át volnának hajlandók a létesítendő alapba évenként befizetni, vagy olyan arányban hozzájárulni, mint az a tanítói orsz. nyugdíjalappal szemben történik. Egyuttal bátorodom megemlíteni, miszerint egyesületünk közgyűlése az utóbbiban állapodott meg azon különbséggel, hogy a létesítendő kántori nyugdíj-alap ne 40, hanem 30 évi szolgálat után a teljes kántori illetményt biztosítsa nyugdíj, özvegyeinek és árváinak pedig a kántori illetmény arányában segély- és gyámpénzt nyújtson, öt évi szolgálat után pedig nyújtson megfelelő nyugdíjat, illetve özvegyi és gyámi segélyt. Az igen t. Társelnökök szives intézkedéseit remélve, kérem e tárgyra hozandó határozatról püspök ő méltóságát értesíteni sziveskedjenek. Hazafias tisztelettel: Babarczon, 1899. évi május havában. *Studer Mátyas*, a Mohácsvidéki rk. Tanítóegyesület elnöke.

Meghívás. »A Szombathely-egyházmezei róm. kath. tanító-egyesület jánosházai köre« tavaszi ülését június 5-én Gerezén tartja, melyre az összes tagokat tisztelettel meghívja. Bögötén, 1899. május 15. *Kákosy József*, körelnök.

Pályázat a kalocsai érseki tanítóképző-intézetbe. Az illetőknek kellő tájékoztatása végett közlöm, hogy a kalocsai érseki tanítóképző intézetnél a növendékek beiratása szeptember hó első napjaiban fog megtörténni. Az első osztályra jelentkezhetnek oly ép testű, egészséges ifjak, — az életkor keresztlevéllel, a testi és szellemi egészség orvosi bizonyítvánnyal igazolandó — kik szeptember 1-ig életkoruk 15-ik évét betöltötték, zenehallással s a vallásban, az anya- illetve a magyar nyelvben, számtanban, földrajzban és történelemben legalább annyi jártassággal bírnak, a menyit a polgári és közép iskolák 4 alsó osztályában tanítanak. Felvétetnek a felső népiskolát végzetek is. Erről

folyamodók iskolai bizonyítványt tartoznak bemutatni, vagy magukat az írás- és szóbelileg leteendő felvételi vizsgálatnak alávetni. Utóbbinak napjai iránt az intézeti igazgatóság külön értesítést adand ki. Az ösztöndíjsegélyért folyamodók ebbeli keresztlevéllel, iskolai, egészségi és vagyoni bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeket az intézeti igazgatósághoz augusztus 15-ig nyújtják be.

Pályázat a kalocsai tanítóképző intézetbe. A kalocsai érseki tanítóképző-intézetbe felveendő növendékek vizsgálata f. év július hó első napjaiban Kalocsán fog megtartatni. A vizsgálat napjai iránt minden folyamodó külön fog értesítetni. A felvételi vizsgálaton minden jelentkező személyesen tartozik az évvégi bizonyítványával megjelenni és a vallásban, magyar nyelv, számtan, hazai történelem és földrajz tantárgyaiból írás- és szóbelileg vizsgát tenni. Megjegyzetjük, hogy az I. osztályra csak oly ép testű és egészséges pályázók jelentkezhetnek, kik életkoruk 14 ik évét már betöltötték és a polgári leányiskola 4 ik, vagy a felső népiskola 2 ik osztályát sikeresen befejezték. Ösztöndíjsegélyért, mely a felvételi vizsga után osztatik ki, folyamodni öhajtók, ebbeli, keresztlevéllel, az első félévi iskolai, orvosi és a lelkész által is láttamozott szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeket június hó 15-ig terjeszszék be az intézeti igazgatósághoz.

A Szatmár-ugocsa megyei róm. kath. néptanító-egyesület f. hó 25-én délelőtt 10 órakor tartja meg Szatmáron a Cecil egylet helyiségében rendes évi közgyűlést. A napirend legérdekesebb pontjai: A kath. tanítók és kántortanítók nyugdíj-séreim. Előadó Plank Károly csomaközi kántortanító. Az állami tanképesítéssel szemben a kath. álláspont kifejtése. Előadó: Lengyel József kép. tanár. A népiskolai záróvizsgálatok mai rendszerének reformálása időszerű-e? S ha igen mily alapelvek szerint volnának reformálandók a vizsgálatok? Előadó Mondik Endre szatmári tanító. A magyar közgazdasági életet ujabban veszélyeztető szocializmus törekvésekkel szemben milyen munkát, magatartást várhat a magyar kath. tanítóól az egyház? Előadó Bodnár Gáspár képezdei tanár.

Meghívó. A széplaki tankerület róm. kath. tanító-egyesülete tavaszi gyűlését 1899 évi május 25-én Szerényben tartja, melyre az egyesület pártoló és rendes tagjait 156 899. eln. sz. felhívás alapján, a tanügybaráttal együtt van szerencsem tisztelettel meghívni. Miután a tisztikar mandátuma lejárt, ennek ujjaalakítása és a tárgysorozat egyik pontját fogja képezni. Kelt Széplakon, 1899. május 16-án. *Kotsis István*, e. jegyző.

Egyesületi élet.

Meghívó. A pápai esperesi-kerületi róm. kath. tanító-egylet f. hó 25-én délelőtt 9 órakor tartja Jákó németajku községben tavaszi közgyűlését, melyre a tagok és tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. *Lakos István*, egyleti jegyző.

Kath. tanítógyűlés. F. évi május hó elsején a nagyapolsányi róm. kath. tanítói kör tagjai Nagy-Tapolcsányban gyűlést tartottak, hogy tanácskozzanak azon tételek felett, melyeket a magyarországi kath. tanítók orsz. bizottsága f. évi július hó 11. napján Budapesten tartandó gyűlésére tárgysorozatba vett fel. Ugy látzik, hogy a tagok feltogták a tételek fontosságát, mert a gyűlésen teljes számban jelentek meg, hol nagy lelkesedés és buzgalom uralkodott a gyűlés egész lefolyása alatt. Szecsányi Vilmos, cz. kanonok megnyitá a gyűlést. Mire az orsz. bizottság a hazai kath. tanító-egyesületekhez intézett felhívását felolvasták. Az első tételt: »A tanítóképző intézetek tantervét Jáborknik Károly, helybeli igazgató-tanító vette bonczolás alá. Többek között kifejté, hogy a tanítóképző intézetek rendeltetése nem más mint alkalmas tanerőt szolgáltatni az elemi iskolák számára. A tanító nem felületesen, de alaposan képzett ember legyen. E képzettségét pedig nem a képezdében, hanem középiskolában szerezzék meg magának; képezde csak arra tanítsa a tanítójelöltet, mikép kell tanítani és nevelni. Erre nem szük-

séges 4 év, elég 1—2 év. Indítványozza: 1. Tanítóképezdebe csak azon jelölt veendő fel, ki valamely középiskola 6 ik osztályát jó sikerrel végezte. 2. Tanítóképezde ne legyen ismétli iskolája a középiskolának, ott csak nevelőstan, gyakorlati tanítás, gazdaságtan, zene adandó elő. 3. E kevés tantárgy elsajátítására elegendő 1—2 tanév. 4. Mivel a gyakorlati tanítást csak tapasztalt tanító képes tanítani azért képezdei tantervül nem középiskolai tanárok, hanem csak jelesebb és érdemes elemi tanítók alkalmazandók. 5. A képezdei magánvizsgák egészen eltörölendők, vagy legalább a minimumra redukálendók. E tételhez többen hozzászóltak, de mindenki csakis az indítvány mellett, miért is ez egyhangulag elfogadtatott. II. tétel volt: „A kath. tanítók és kántortanítók nyugdíjsérelemai.” Erről bővebben értekezett Streicher Ferencz, nemcsizki kántortanító, elősorolván a nyugdíjtörvény séreleleit. Legnagyobb séreleminak találta azt, hogy a kántori járulékokat a nyugdíjba felvenni nem akarják, minek következtében a kántortanító, ambar, hogy a gyermekek kiképzésében épp oly tevékenységet fejtett ki, mint más tanító — többnyire csak 300 frtnyi nyugdíjat kaphatja. Azért következő indítványt terjeszti a közgyűlés az orsz. bizottsághoz. 1. Tekintettel legyenek arra, hogy a kántortanító összes járuléka felvétessenek a nyugdíjba. 2. A tanítók nem hajlandók a biztosított összeg után az eddigénél nagyobb százalékot fizetni. 3. Méltányos dolog volna, ha a tanító már 35 évi működése után nyugdíjképes lenne. 4. A tanítónak özvegye akkor is részesüljön arányos nyugdíjban, ha férje 5 éves működése után elhalt. III. tétel: „A kilátásba helyezett népoktatási törvény revíziójánál, miként óvassanak meg a kath. egyház jogait?” Ezt Griesbach Ágoston, bajnai kántortanító magyarázta meg és erre a következő indítvány fogadtatott el: 1. A kath. iskolák felügyelete csak az egyházat illeti. 2. A kath. iskolákban csak a püspöki kar által jóváhagyott tankönyvek használendók. 3. A kath. tanítókat csak az egyházi hatóság erősítse meg. Még egy tétel volt a záróvizsgálatokat eltörölendőknek mondotta ki. A vizsgák helyett inkább az év végén az ifjúsággal valami hazafias ünnepély tartassék. Előjárása és indítványa tanítóársainál visszhangra talált. Jábormik K. hozzászólása után a következő indítvány fogadtatott el: Elsben elfogadják a kör a záróvizsgák eltörölését, mert azokhoz való készülés sok időt rabol a tanévből. Mintogy azonban a vizsgák beszüntetése azon gyanut keltheti a tanhatóságnál és a szülőknél, hogy a tanító minden ellenőrzés alól kibújni akar, úgy ezt még időszerűnek nem találja. Az elnök erre a gyűlést berekesztette. Gyűlés után a „Korona” szállóban közömb volt. A felkötözöttben megemlékeztek dr. Steinberger Ferencz, a magyar kath. tanítók orsz. bizottságának elnökéről is és erről táviratilag értesítették.

VEGYESEK.

A „Győrvidéki tanító-egyesület” 25 éves fennállása ünnepélyének sorrendje 1899. évi június 3-án. I. D. e. 9 óraker hálaadó istentisztelet a sz. Benedek-rándiek templomában. II. D. e. 10 óraker ünnepélyes közgyűlés a vármegyei nagytermében a következő tárgysorozattal: 1. Hymnus, éneklik a tanítóképző-intézet növendékei. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Udvozlások. 4. Alkalmi költemény Ujlaki Géza ur. r. tagtól, szavalja Kelemen Antal ur. r. tag. 5. Ünnepi beszédet mond Ruschek Antal esperes ur, az egyesület tiszteletbeli tagja. 6. Felolvasást tart Nagy Gizella polg. isk. tanítónő nsga. r. tag. 7. Az egyesület történetét előadja Jilg J. Éde ur. r. tag. 8. Jelentések. 9. Indítványok. 10. Szózat, éneklik a tanítóképző-intézet növendékei. III. D. u. 1 óraker társasbéd a Vigadó nagytermében. IV. Este 7 óraker sétahangverseny.

A Szent-István-Társulat igazgató-választmányáa folyó hó 18-án a Szentkirályi-utcai palotájában látog

gatott ülést tartott. Az elnöki széket Zichy Nándor gr. másirányu elfoglaltsága miatt, Kisfaludy Á. Béla prépost-alelnök foglalta el s mindenekelőtt sajnálattal emlékezett meg Hummer Nándor titkár és Fuchs Róbert számvevő betegségről, kik már másfél hónap óta szabadságon vannak s így az elnökség legutóbb szükségesnek látta, hogy helyettesítésükről a rendes ügymenet fönntartása érdekében ideiglenesen gondoskodjak. Kisfaludy Á. Béla elnök jelentés tett továbbá a Stephaneum név alatt serényen működő, betűöntődével és könyvkötéssel felszerelt társulati nyomdáról, bemutatta annak legújabb termékeit, melyek az igazgató-választmány osztatlan tetszésével és elismerésével találkoztak. — A Királyi Pál-utcai régi ház eladására vonatkozó adás-vevési szerződés jóváhagyása, illetőleg tudomásul vétele után a közgyűlés került szóba, melynek megtartását elnök, tekintettel a Társulat jelenlegi állapotára, esetleg az őszre helyezte kilátásba. Végül Kaposi József, a Társulat ügybuzgó igazgatója terjesztette elő jelentését a társulati kiadványokról és egyéb folyó ügyekről.

Az országos kath. tanító-egyesület tanügyi tanácsa által kitűzött tételekre nézve Csöpey Gábor g. kath. főesperes elnöki meghívásából f. évi május hó 4-én az ungmegyei g. kath. tanítók Ungváron a tanítóképezdeben tartottak értekezletet, a melyen Fehér Emánuel kanonok ő nagysága, főt. Kaminszky Géza képezdei igazgató a képezdei tanári karral és a vidékről bejöött 35 tanító vetü részt, mely alkalommal előadók voltak: 1. Wladimir János képezdei gyakorló iskolai tanár, a kath. tanítók és kántortanítók nyugdíj-sérelemai tárgyában kitűzött tételre vonatkozólag a következő pontozatokba foglalja javaslatát: a) a felekezeti kántortanítók nyugdíjába a kántori illetmények is számíttassanak be; b) a tanítónak szolgálata a képzés után, első állomásra való kinevezetése napjától számíttassék, ha nincs is 21 éves; c) a szolgálati évek száma harmincz évre szállíttassék le; d) a tanítóknak a nyugdíj törvény megalkotása előtt tett szolgálatauk is beszámíttassék; e) a millenáris év kétszeresen számításba vessék. 2. Volosin Ágoston előadó, képezdei tanár azon tételre nézve, hogy a kilátásba helyezett népoktatási törvény revíziójánál miként óvassanak meg az egyház jogait, a következő javaslat-tétellel él: a) a tanítóképzők eddigi kath. jellege továbbra is fentartandó és a kath. tanítóképzőkben fokozatosabb vallásos nevelés; ajánl; b) jó szellemben szerkesztett kath. irányu lapokat ajánl a néptanítók részére; c) a városi elemi iskolák legyenek előkészítői a középiskoláknak, a falusi iskolák a helyi viszonyokhoz képest a nép foglalkozásához irányítva, vagyis városban osztva legyenek, faluhelyen osztatlanok is lehessenek; d) a felekezeti tanítók fizetése, az állami tanító fizetéséhez mérten, a fizetési fokozati osztályokba soroztassék. 3. Torma János zarisói tanító előadó, a magyar közgazdasági életet újabban veszélyeztette: szocialisztikus törekvésekkel szemben milyen munkát, magatartást várhat a kath. tanítótól az egyház? című tételre vonatkozólag javasolja: 1-ször. Teljes erővel mindenkinek oda törekedni, hogy községi előljárónak, k. választott képviseleti tagnak csak oly egyén választassék, ki nem áll a korcsma szolgálatában. 2-ször. A kormánytól kieszközölni hogy a korcsmák vasárnap és ünnepnapokon zárva legyenek, a falusi korcsma is épp oly pénzszerző üzlet, mint más kereskedői, szatócs- vagy iparüzlet, végeredményében pedig veszedelmes. 3-ször. A korcsmárosok semmiféle vállalathoz ne jussanak, mert a népet kereseténél megrövidítik, a keresetet pálinkában, rossz és drága terményekben szolgáltatták ki. 4-szer. A mely korcsmáros a közrend, a népvézetők ellen lázít, elvétessék tőle az italmérsi engedély. 5-ször. Kívánatos, hogy az italmérsi jogok a köz-ékekre ruháztassanak, hogy ez által a korcsmáros túlkapásai megzaboláztassanak.

Halálozás. Faragó Ferencz nyug. máloni tanító, hosszas szenvedés és a halotti szentségek átjáratos felvétele után, f. hó 10-én d. u. 1/2, 6 óraker életének 72 ik évében elhunyt. Az Istenben boldogult drága porhüvelyé f. hó 12-én délután 5 óraker a budai külvárosi sírkertben elhelyeztetett a feltámadásig örök nyuga-

lomra. Leiki üdvéért az engesztelő szent miseáldozat f. hó 13-án reggeli 8 órakor mutatott be a Mindenhatónak. Az örök világosság fényeskedjék néki!

Megjelent a „Katholikus Pedagogia” folyóirat. Szerkesztii és kiadja Gyürky Odón. Az érdekes füzet tartalma: Katholikus középiskoláink feladatai. Irta: Notter Antal dr. — Idegesség és nevelés. Irta: Tomor Ferencz, ny. főgimn. tanár. — Időszerű gondolatok. Irta: Pinter Kálmán, kegyestanisórendi főgimnáziumi tanár. — A középiskolai ifjuság lelki vezetése. (I. A szentségek felvétele.) Irta: Pokorny Emánuel, kir. kath. főgimnáziumi hittanár. — Az iskola higiénája. Irta: Hirling Antal dr., áldozár és nevelő. — A középiskolai vallásitanítás kérdésének. Irta: Fudorovics Zsigmond, kegyestanisórendi főgimnáziumi tanár. — Willmann Ottó jelentősége mint nevelő és bölcsészé. Irta: Pedagogus. — Katholikus egyetem. Irta: Gyürky Odón. — A boldogságos szűz Mária gyülekezetének (kongregáció) szabályai. — Beküldött művek. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII. Pál-utca 7. II. em. 37. Szerkesztő-kiadó tisztelettel felkéri a folyóirat előfizetőit, olvasóit, hogy a hátralékos díjakat, valamint a folyó év előfizetésüket mielőbb beküldeni sziveskedjenek s a folyóirat részére, mely minden tekintetben megérdemli a kath. tanférfiak támogatását, új előfizetőket gyűjteni iparkodjanak.

Szerkesztői üzenetek.

S. M. Babarzon. A felhívás időszere. — L. B. Zomborban. Az értesítő példányai már nem kaphatók. Lapunk részletes tudósításokat adott a kongresszusról, talán tessék abban az időben megjelent számokat forrásul használni. — W. J. Tót-Szt. Pál. A működési bizonyítványra 50 kros bélyeg teendő. Az iskolai hatóság csak bélyeggel ellátott okmányt adhat, mert különben őt, a kiallító büntetik. — P. P. Bágyon. Katonai ügyekben az illetékes hatóság inkább a hadi felvilágosítást, utasítást, mint mi. Azt hisszük, hogy igen jó lesz, ha kellő időben beadja kérvényét a kerületi hadkiegészítő parancsnoksághoz. Remélheti; erre már volt eset. — F. N. Köszönet az értesítésért. — G. L. K. I. Közzétettük. — A. E. Magyarország összes kath. elemi tanintézetének jegyzéke nem kapható; ily munka még nem jelent meg a hazai könyvpiaczon. — D. K. Kapuvárott. Mi csak a kath. tanintézetekre approbált tankönyveket ismertethetjük. Ha az approbálás megtörténik, ez esetben készséggel teszünk eleget kívánságának. — P. I. Fegyvernek. Teljes készséggel nyitunk tért dolgozatainak s örömmel üdvözöljük önt munkatársaink sorában. — N. M. Tisza-Tarján. Készséggel megteszszük, s ha kedvező eredményhez jutunk, az esetben külön is értesítjük.

Felolós szerkesztő: **Ember Karoly.**

Pályázatok.

Esztergom érseki megye.

Nagykoszmály (Bars-megye) róm. kath. tót-magyar kántortanítói állomásra pályázat hirdetik folyó évi június 5-ére. Jövedelem: 6⁸⁹/₁₅₀₀ hold föld, 103 forint készpénz, 15 ft stóla, 36 mérő gabona, 2 öl keményfa, 1344 kilo széna, tisztességes lakás, 1³⁹/₁₀₀₀ hold beteleek. Kérvények ó-barsai plébániahivatalhoz küldendők. 100 ft államségi remélhető.

Erdélyi egyházmegye.

A nagyszében-belvárosi róm. kath. elemi fiiskolánál üresedésben levő rendes tanítói állomásra ezennel pályázat hirdetik. Ezen állomással a lakbérrel együtt évi 550 forint készpénzfizetés és a törvényes ötdéves korpóték van összekötve. Okleveles pályázóktól megkivántatik a magyar és német nyelvben való szó- és írásbeli teljes jártasság, valamint az orgonálásban és kántori teendők végzésében való gyakorlottság. A szabályszerűen felszerelt — a családi állapotot is feltüntető — pályázati kérvények folyó évi július hó 1-ig alul-

írottához küldendők. Nagyszében, 1899. vi május 13-án. Gidófalvy Gergely, prépost-plébános.

Győri egyházmegye.

A szt.-margiti (Sopron m.) róm. kath. iskolához osztálytanító kivántatik. Fizetése 300 ft, természetbeni lakás, butorozás, a szükséges fűtőfa és 4 ft kertületék. Mellékjövedelemre számíthat. Kötelessége segédkezés a kántori teendőkben, a rábizandó tankötelesek oktatása. Folyó évi június elejétől az állás elfoglalható. A kérvények az iskolaszék elnökéhez inténdendők. Posta: helyben. Lovag Payer Mihály, iskolaszéki elnök.

A Sopron-Vághi róm. kath. osztálytanítói állásra június hó végéig tartó pályázat hirdetik. Fizetés: egy polgári évre 300 ft, 12 ft tapénz, 50 forint biztosított jövedelem, bebutorozott lakás ágynemű nélkül. E fizetésért tartozik a tanító az egyik osztály vezetésén kívül a kántori teendőkben is segédkezni. Okleveles pályázó hiányában (ki állami segélyre is számíthat) gyakorlati jártassággal bíró képezdévzett tanítók is számíthatnak az állásra, mely október 1-én foglalandó el s mely évközben csak az iskolaszék engedélye mellett hagyható el. Kellően felszerelt kérvények az iskolaszék elnökéhez küldendők be.

Ajánlkozás.

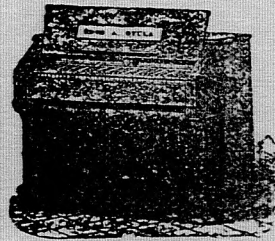
Tanítójelölt, 3 osztályval, magyar, német, tót nyelvismerettel, 2 éve tanító, állást keres. „Tanító”, Oroszlánykő-Podhrágy, Trencsénmegye.

Orgona-harmonium és zongoragyár ÉDER ANTAL GYULA

Budapest, IV., váczi-utca 1. sz.

Ajánl közkedveltségű

Iskola- és templom-orgona-harmoniumot,

melyekből az országban már több ezer van használatban, a mellékelt rajz szerint, szép izüstteljes tölgyfa burkolatban, olcsó árak mellett, részletfizetésre is.

Orgona-Harmoniumok minden nagyságban folyton készletben vannak. Új zongorák 300 frttól kezdve. Új Pianinók 250 frttól kezdve.

Kimerítő árjegyzékek kívánatra küldetnek.

Orgona-építési műintézet.

RIEGER TESTVÉREK

BUDAPEST, Garay-utca 48.

Rieger Testvérek Jägerndorfi (Oszt.-Szil.) cs. és kir. udv. orgona-gyáranak fiókja. Legolcsóbb árakon kiváló orgonákat szállítanak. A czég 25 évi fennállása óta

700-on felül új orgonát

épített, melyek közül 255 esik Magyarországra, a többi Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz-, Olasz- és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Legalkalmasabb jutalomkönyvek az iskolai záróvizsgálatokra.

Anbi A. Falusi gyermekek könyve. Ara kötve	— 40	Officium Hebdomadae Sanctae. Nagyheti szertartások. Magyar és latin szöveggel. Ara füzve 1 frt 20 kr., angolvászonkötésben 1 frt 60 kr., bőrkötésben vörös metszéssel 2 forint 20 kr., bőrkötésben arany metszéssel 2 forint 60 kr., chagrin bőrkötésben arany metszéssel 3 forint 50 kr., legfinomabb borjubőr kötésben	4. —
Aranka, vagy az alázatosság diadala a kevélység fölött. Ara kötve	— 50	A kettő egyben. Füzve 3 frt 20 kr. Egész angol vászonkötés 4 frt. Egész bőrkötés vörös metszéssel 4 frt 50 kr. Ugyanaz arany metszéssel 5 frt. Chagrin kötés aranymetszéssel 6 frt. Igen finom borjubőr kötés	7. —
Bajan Mihály dr. László főherceg élete és halála. Sok szép képpel. Diszes kötésben	— 60	Papp bácsi. Karácsonyi aranykönyv	2. —
Büttner Julia. Az édes mostoha. (Képekkel.) Ara kötve	1. —	— Miklós országa	— 60
Büttner Lina. Testvérek vagyunk. Elbeszélés serdülő leányok számára. (Képekkel.) Ara kötve	1. —	Pintér Kálmán. Irodalmunk a Milleniumig. Számos szép képpel. Ara diszes vászonkötésben	— 80
Demény Dezső. Vallásosság és kincsvágy. Ifjúsági elbeszélés Mexikó meghódítása idejéből. (Képekkel.) Ara kötve	1. —	Pokorny Emánuel. Színjátékok ifjúsági színpadra. I. kötet. (Tartalma: A vértanu család. — Morus Tamás.) Ara kötve	— 80
Dorsey Anna. A lelkiismeret, vagy Brooke Mari megpróbáltatásai. Amerikai elbeszélés. (Három képpel.) Ara diszes kötésben	— 80	II. kötet. (Tartalma: A padlásszobában. — Az örökség. — Inkognitó. — Az igazgató úr. — A fogadás.) Ara kötve	— 80
Fullerton Georgina. Lady — Laurencia. Elbeszélés a japán életből. Több képpel. Ara diszes kötésben	1. 20	Pongrácz Julia báróné. A női erények legszebb virágai. Vniágba lépő leánykák számára. Ara kötve	1. —
Gruber-Hözl. Martini Gusztáv életrajza. Ara kötve	— 80	Prónay Antal. A kis Jézus. (Számos szép képpel.) Ara kötve	1. 10
Hasznos mulattató. Gyűjteményes ifjúsági kiadvány. Képekkel. Diszes vászonkötésben	— 80	Roifus-Ploskál. Beppo a Lazzaroni fia. Ara kötve	— 80
Hasznos olvasmányok az ifjúság számára. Képekkel. Ara diszes vászonkötésben	1. —	Seeburg József. Egyiptomi József. A mi kedves Űdvözítőnk Jézus Krisztusnak megragadó előképe. (4 rétv, 27. lap. és 12 színnyomatu kép) Ara kötve	1. 20
Hattler-Tóth. Virágo-okor a katolikus gyermekertéből. Számos képpel. Ara diszes kötésben	— 80	Sötét napok. A három árva. Elbeszélések az ifjúság számára. (Képekkel.) Ara kötve	— 80
Ifjúság könyve. Elbeszélések és költemények Ara kötve	1. —	Szabó Imre. A fialu őrangyala. II. kiad. Ara kötve	— 70
Ifjúsági olvasmányok. Képekkel. Ara kötve	1. —	Számörd Kicsinyek ábitata. Ara kötve	1. —
Ifjúság öröme. Mulattató és tanulságos ifjúsági olvasmányok kath. fiú- és leánygyermekek számára. I—V. kötet. Ara félvászonkötésben kötetenként	— 80	Számüzött leánya. A — Füzve	— 20
Ugyanaz, finom kiadás. Öt kötet. Ara vászon díszkötésben egyenként	1. 20	Sziklay János. A torony története. Kincs István. Gonosz idők. Elbeszélések az ifjúság számára. (Képekkel.) Ara diszesen kötve	— 80
„Az ifjúság öröme” minden kötete önálló egészet képez.)		Tanulságos olvasmányok az ifjúság számára. Képekkel. Kötve	— 80
Karácsonyi képeskönyv jó gyermekek számára. (4-r. 16 színnyomatu lap. Ara kötve . . . . .)	1. 20	Tárkányi Béla. Szent Enek-füzér. Kötve	— 20
Két fiú története. Elbeszélés. (Két képpel.) Ara	— 25	Tárkányi Béla. Lelki Manna, Imádságos és Enekes Könyv a kath. ifjúság számára. XXXII. kiad. Diszkötésben	— 80
Kincs István. A testvérek. Ifjúsági elbeszélés. 2 képpel. Ara kötve	— 40	Ugyanaz vászonkötésben színes nyomással	— 50
Kincs István. A vadon gyermeke. Ifjúsági elbeszélés. 2 képpel Ara kötve	— 40	Ugyanaz vászonkötésben fekete nyomással	— 35
Kisfaludy Arpád. Levelek hugomhoz az olvasásról. Ara füzve	— 60	— Ugyanaz, Bogisich Mihály hangjegyeivel. Ara vászonkötésben — 50, bőrkötésben 1. —, finom chagrin-bőrben aranymetszéssel	1. 30
Diszes vászonkötésben	1. —	— Kis Lelki Manna. Énekeskönyv a legkisebb tanulók számára. Kivonat a Lelki Mannából. Ara kötve	— 12
Latkóczy Mihály. Magyar szentegyházak regéi. Ara kötve	1. 20	A Tárkányi-jéle imakönyvek a zsege és a serdüő ifjúságnak legmegfelelőbbek és legolcsóbbak széles e hazában.	
Levelek az első szent áldozás után. Francziából ford. Stadler Endre. Ara félvászonkötésben 25 kr., egész vászonkötésben	— 40	Vaszary Kolos. A várnai csata. Füzve	— 50
Lörincz Gyula dr. A magyar történet századai. Számos szép képpel. Diszes vászonkötésben	— 80	Wiseman—Urbanek. Az örök lámpa. Elbeszélés. Félvászonkötésben — 25, egész vászonkötésben — 40	— 40
Márta naplója. A női ifjúságnak ajánlja a Szent-István-Társulat. Ara	1. 20		
Milleniumi emlékkönyv. Sok szép képpel. Ara kötve	— 80		
Officium Divinum. Kalauz a keresztény kath. magán- és nyilvanos isteni szolgálatra. II. átdolgozott kiadás. (4 képpel.) Ara füzve 2 frt. Egész angol vászonkötés 3 frt. Egész bőrkötés vörös metszéssel 3 frt 50 kr. Ugyanaz arany metszéssel 4 frt. Chagrin kötés aranymetszéssel 5 frt. Igen finom borjubőr kötés	6. —		

Az itt felsorolt könyvek mind a

Szent-István-Társulat kiadásában (Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. sz. a.)

jelentek meg és szerezhethők be.

Budapest, Buschmann F. könyvnyomdája (Harisch-bazár).